

Beslutsunderlag

Ansökan om medel för förstudie

Ansökan skickas till: tommy.ytterstrom@proandpro.se

Kontaktpersoner

Mittuniversitetet

Timrå Kommun

hans-erik.nilsson@miun.se

monica.ljungmark-afeldt@timra.se

peter.ohman@miun.se

Namn på förstudie <i>Boende, integration och arbete</i>	Datum för start av förstudie 190916	Datum för avslut förstudie 220315
Sökt belopp <i>850 000 kr</i>		

Förstudieansvarig MIUN samt avdelning Gustav Lidén, institutionen för humaniora och samhällsvetenskap	E-post gustav.liden@miun.se	Mobil 010-142 89 26
Förstudiemedlem MIUN samt avdelning Sara Nyhlén, institutionen för humaniora och samhällsvetenskap Tommy Roxenhall, institutionen för ekonomi, geografi, juridik och turism Med flera	E-post sara.nyhlén@miun.se tommy.roxenhall@miun.se	Mobil
Förstudieansvarig Timrå kommun (och Timråbo) Annelie Ringbro, enhetschef integration Micael Löfqvist, VD Timråbo Annelie Axelsson, näringslivsutvecklare	E-post annelie.ringbro@timra.se micael.lofqvist@timrabo.se annelie.axelsson@timra.se	Mobil
Förstudiemedlem Timrå kommun	E-post	Mobil
Datum 190909		
Diarienummer		

Ansökan till samverkansavtal mellan Timrå kommun och Mittuniversitetet

1. Inledande information

Föreliggande dokument är en ansökan om forskningsfinansiering inom ramen för samverkansavtalet mellan Mittuniversitetet och Timrå kommun. Själva ansökan inleds med en bakgrund och ett syfte, en redogörelse för metod, budget, tidsplan och kontaktpersoner samt avslutas med vad projektet kan bidra med.

En tidigare version av projektförslaget presenterades på beredningsmötet den 30 maj 2018 och ett positivt besked lämnades därefter av styrgruppen. Projektplanen, som tog en vetenskaplig utgångspunkt i Riksrevisionens (RiR 2015:17, RiR 2014:15) slutsatser att nyanländas etablering i Sverige inte fungerar på ett tillfredsställande sätt, hade arbetats fram i nära samarbete med representanter från Timrå kommun (Annelie Ringbro) och Timråbo (Micael Löfqvist). Ambitionen var i första hand att projektet – med det preliminära arbetsnamnet Bostäder och integration: från institution till egen bostad – skulle bedrivas som ett delprojekt i ett större ERUF-projekt (för vilket ansökningar lämnades in dels hösten 2018, dels våren 2019). Detta har kommunicerats både på beredningsgruppsmöten och på styrgruppsmöten.

ERUF-projektet beviljades inga medel, vilket gör att det föreliggande projektet istället planeras som ett fristående projekt. I samråd med representanter för Timrå kommun och Timråbo bestämdes att projektet skulle inledas andra halvåret 2019. Redan hösten 2018 planerades uppstartsmöte och veckovisa månadsmöten för andra halvåret 2019. Den 6 september ägde ett möte rum där föreliggande text diskuterades och förankrades i detalj mellan ingående parter. En mötesplan för hösten 2019 är redan upprättad.

Under våren 2019 tillkom ett önskemål från Timrå kommun om ett samarbete inom ramen för samverkansavtalet med koppling till kommunens initiativ "1000 möten" med syfte att matcha personer som står utanför arbetsmarknaden med arbetsgivare för att skapa sysselsättning för fler kommuninnevånare och underlätta kompetensförsörjningen för kommunens arbetsgivare. Här har kontakter tagits med Timrå kommun (Annelie Axelsson) inför och efter författandet av texten i denna ansökan och ett eventuellt uppstartsmöte skulle kunna äga rum före 15 september. Detta önskemål från Timrå kommun inkluderas härmed i denna ansökan för att projektet även ska kunna hantera arbetsmarknadsfrågor.

2. Bakgrund och syfte

Riksrevisionen har pekat ut tre områden som extra viktiga för en fungerande integration: bostäder, utbildning och arbetsmarknad. Detta projekt adresserar två av dessa områden: bostäder och arbetsmarknad. För det första menar vi att boendesituationen för de som kommer till vår region från andra länder behöver förbättras eftersom den för närvarande inte underlättar integrationsmöjligheter. Detta kan adresseras i termer av att underlätta etablering på bostadsmarknaden, motverka boendesegregation och skapa framtidstro i bostadsområden som domineras av utrikesfödda. För det andra behöver utrikesfödda – och andra som löper risk att under längre perioder stå utan arbete – ges bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Här är det betydelsefullt att företag förmår se att denna outnyttjade resurs kan vara en del av affärsutvecklingen i samklang med ekonomiska, ekologiska, sociala och kulturella hållbarhetskriterier.

Bostadsområdet Tallnäs i Timrå kommun etablerades 1966-1973 och utgör i kommunen det mest arketypiska exemplet på det s.k. miljonprogrammet. Det kommunala bostadsbolaget Timråbo äger fastigheterna i området som omges av villaområden. Precis som bostadsområdet innefattar flera

olika typer av fastigheter – låga hus, höga hus, plusboenden och särskilda boenden för utrikesfödda – så rymmer bostadsområdet hyresgäster med många olika bakgrunder. Tallnäs har en lång historia av att vara ett område dit utrikes födda antingen söker sig eller placeras. I området idag befinner sig asylsökande i Migrationsverkets regi, nyanlända och ensamkommande barn som anvisats till kommunen, egenbosatta som har bosatt sig hos släktingar och vänner samt permanenta hyresgäster med både utländsk och svensk bakgrund.

Bostadsområdet kännetecknas alltså av en mångfald av hyresgäster men också av utmaningar i termer av sociala problem, socioekonomi samt otrygghet. En näraliggande utmaning handlar också om en upplevd låg tolerans för denna mångfald bland närboende till Tallnäs. Samtidigt är samhällsaktörer på olika sätt närvarande i området och offentliga satsningar har gjorts och genomförs kontinuerligt. Särskilt kan nämnas aktivitetshuset Pangea, som är en träffpunkt i området och som drivs av kommunen, en multisportarena och lekpark som Timråbo står bakom, en årlig aktivitetsdag som Timråbo sedan fem år anordnar, även hyresgästföreningen är aktiv och ordnar årligen den s.k. Tallnäsdagen. Både Timrå kommun och Timråbo vill fortsätta att utveckla området, bl.a. genom att låta det växa, det finns i kommunen som helhet en brist på bostäder, samt att möjliggöra för företagande i området. Sådana investeringar måste dock vara väl avvägda och ske mot bakgrund av hållbarhetskriterier.

Utifrån det breda temat om bostäder och integration visar tidigare forskning att integrationsprocesser måste förstås utifrån både immigranternas och det mottagande samhällets perspektiv. Integration kan inte åstadkommas om inte interaktionsformer mellan dessa grupper uppstår eller skapas och som innebär att båda parter anpassar sig till varandra (Garcés-Mascareñas & Penninx, 2016). Vad gäller särskilt boendesituationen så visar forskning att boendesegregering försvårar integrationsmöjligheter. En jämförelse av Sveriges större städer visar att i bostadsområden som bedöms vara segregerade är exempelvis inkomstnivåerna lägre och hälsoriskerna för de boende högre (Bevelander *et al.*, 1997; Kölegård Stjärne *et al.*, 2007). Var man är bosatt visar sig också ha stor betydelse för ens framtida framgång på arbetsmarknaden. För individer som påbörjar sin tid i Sverige i de områden som visar gynnsamma förhållanden är skillnaden i sysselsättning, fem år senare, nära 20 procent högre i jämförelse med de områden som visar motsatsen (Andersson, 2016).

Via ett statsbidragsfinansierat projekt, "1000-möten", erbjuder Timrå kommun – genom Näringslivskontoret samt Arbetsmarknad och Integration – nyanlända och andra som står utanför arbetsmarknaden att möta potentiella arbetsgivare genom deltagande i olika forum som näringslivsfrukostar, luncher och andra träffar. Syftet är att skapa nya kontakter, etablera nätverk och möjliggöra sysselsättning för arbetssökande och hjälpa företag att hitta rätt kompetensförsörjning. Detta kan komma både individerna själva (sysselsättning) och företagen (kompetensförsörjning) och därmed Timrå kommun till gagn. Denna satsning skulle gå att studera ur olika perspektiv i syfte att finna och "klä in" en eller flera framgångsmekanismer. Det kan handla om fallstudier på individ- och/eller samhällsnivå, utvärdering av resultat, arbetssätt, upplevelser etc., metodutveckling och/eller omvärldsanalys.

Baserat på det ovanstående är syftet med detta projekt att (i) beskriva och analysera befintliga integrationsprocesser i Tallnäs och befintliga insatser inom ramen för "1000-möten", (ii) medverka till utarbetandet av framgångsrika integrationsprocesser i Tallnäs och arbetsmarknadsrelaterade matchningsprocesser i kommunen och (iii) ge förslag på och analysera hur Tallnäs kan utvecklas i samklang med de fyra hållbarhetskriterierna (iv) sprida information om (konstaterade) framgångsmekanismer.

Sammantaget formuleras tre specifika mål:

1. Utveckla ett generellt arbetssätt för integrationsprocesser och hållbart boende utifrån ekonomiska, ekologiska, sociala och kulturella utgångspunkter.

2. Utveckla innovativa sätt för hållbar kompetensförsörjning genom att tillvarata den outnyttjade kompetens som utrikesfödda och andra som står utanför arbetsmarknaden utgör.
3. Skapa arenor för att öka kunskapen om integrationsprocesser och hållbart boende samt hållbar kompetensförsörjning och sprida best practice. Härigenom skulle Timrå kommun kunna vara avsändare och/eller göra sig känd som en nationell förebild inom dessa områden.

3. Metod

Projektet genomförs via ett antal aktiviteter som är relaterade till syftet och som bygger vidare på varandra.

1. Litteraturstudie. En litteraturstudie genomförs med syfte att inventera vad tidigare internationell forskning kan bidra med för kunskaper när det gäller integrationsprocesser i relation till boendesituation. Litteraturstudien fokuseras därutöver till att särskilt analysera situationen i medelstora eller mindre städer.
2. Kartlägga, analysera och delta i integrationsprocesser. Detta inbegriper flera olika aktiviteter.
 - a. Inventering av befintliga integrationsprocesser i området (och i andra områden), såsom miljöer och projekt som drivs med ett sådant ändamål. Därtill kan forskarna själva, med hjälp av aktionsforskning och mot bakgrund av resultat från litteraturstudien, delta i och ge råd om hur sådana aktiviteter bedrivs.
 - b. Intervjustudier med boende i bostadsområdet (och eventuellt andra områden). På så vis kan de boendes perspektiv fångas vad gäller frågor om bl.a. hur man trivs med sitt boende och om man önskar bo kvar, integrationsmöjligheter, trygghetsfrågor, etableringsmöjligheter i samhället och också fånga de faktorer som har haft inverkan på ovan nämnda teman.
 - c. Enkätstudier till boende i närområdet (och eventuella andra områden). I och med att en lyckad integration kräver engagemang även från det mottagande samhället behöver detta kartläggas. I en enkätstudie kan frågor ställas om man deltar i integrationsfrämjande aktiviteter, ens attityder till sådana aktiviteter och uppfattningar om bostadsområdet.
3. Analysera utvecklingsmöjligheter för området (och även andra områden i kommunen). Detta sker genom en analys av hur bostadsområdet kan utvecklas i samklang med ekonomiska, ekologiska, social och kulturella hållbarhetskriterier. Ett värdefullt underlag till detta kan ske genom att material samlas in från boende och närboende i enlighet med ovan beskrivna aktiviteter.
4. Följa och analysera Timrå kommuns projekt "1000 möten", där nyanlända och andra som står utanför arbetsmarknaden erbjuds (underlättande) möjligheter att utöka sina nätverk och få kontakt med arbetsgivare. Detta görs via såväl en litteraturstudie som empiriska observationer i syfte att finna framgångsmekanismer. Denna aktivitet kan även resultera i tänkbara satsningar på affärsutveckling och innovation (kopplat till såväl Tallnäs som kommunens övriga områden). Den exakta utformningen av tillvägagångssätt utformas lämpligen i samverkan mellan projektförträdare för Mittuniversitetet och Timrå kommun.

Kontinuerligt kommer aktiviteter att anordnas inom projektet för att sprida kunskap både mellan ingående aktörer och till det omgivande samhället. Det innefattar genomförande av workshops och seminarier med olika teman som riktade mot målgruppen själv såväl som till andra engagerade parter. I samband med projektavslut planeras en konferens till vilken berörda parter kommer att bjudas in. För att tillgodose att vunna erfarenheter kan spridas vidare på konkreta sätt ska arbetssätt och verktyg för framgångsrika integrationsprocesser och arbetsmarknadsrelaterade insatser samlas

och kommuniceras i olika medier såsom exempelvis: arbetsmaterial, rapporter, poddar, debattartiklar. Exempel på "best practice" från projektet kan spridas genom samtliga dessa kanaler.

4. Budget, tidsplan, bemanning och kontaktpersoner

Totalt söks totalt 850 000 kr för tidsperioden 2019-09-16 – 2022-03-15 inom ramen för samverkansavtalet (med en uppskattad fördelning enligt följande: 200 000 för år 2019, 370 000 för år 2020, 250 000 för år 2021, 30 000 för år 2022).

Därtill tillkommer medel från Timråbo motsvarande totalt 100 000 kr. Utöver samverkan med Timrå kommun och Timråbo kommer projektet att samverka med för projektet relevanta företag och föreningar.

Det aktuella projektet bedrivs i enlighet med de aktiviteter som beskrivits ovan. Enligt projektförslaget påbörjas inledningsvis en litteraturstudie innan delaktiviteten som syftar till att kartlägga, analysera och delta i integrationsprocesser tar vid. En etikgranskning krävs innan aktivitet 2b och 2c kan genomföras. Avslutningsvis analyseras utvecklingsmöjligheter för området. För aktivitet 4 tillkommer litteraturstudie och empiriska observationer i syfte att finna framgångsmekanismer avseende "1000 möten". Här kommer olika aktiviteter att bedrivas parallellt.

Då projektet är tvärvetenskapligt till sin natur krävs kompetens inom flera områden. Projektet bemannas i första hand av Gustav Lidén, docent i statsvetenskap, Sara Nyhlén, fil. Dr. i statsvetenskap och Tommy Roxenhall, docent i företagsekonomi.

Lejonparten av de medel som söks används för arbetstid medan en mindre del används för omkostnader kopplade till etikgranskning, intervjuer, resor, seminarier, workshops, konferens och annan kunskapspridning. Under projektperioden finns möjlighet för en projektassistent i statsvetenskap att följa projektet. Denna person finansieras fullt ut av ämnet statsvetenskap.

5. Vad projektet kan bidra med

I projektförslaget betonas flera viktiga frågor. Genom att adressera dessa blir det möjligt att undersöka, analysera och förbättra nuvarande integrationsprocesser i Tallnäs. En mer framgångsrik integration skapar bättre förutsättningar för både unga och vuxna i området och minskar därtill långsiktigt kommunens kostnader för vad ett sådant utanförskap innebär. Det ger även Timråbos hyresgäster en mer ekonomiskt trygg livssituation, vilket också är till fördel för bostadsbolaget. I ett nästa skede ges också möjlighet till att analysera hur Tallnäs kan fortsätta utvecklas. Det kan vara en av lösningarna på kommunens dilemma med bostadsbrist och samtidigt bidra till skapandet av ett mer attraktivt och tryggt bostadsområde. För universitetets del ges möjlighet att bedriva värdefull forskning som med stor säkerhet intresserar andra inom akademien. På så vis uppstår en gemensam nämnare med tydliga nyttor för både kommunen, Timråbo och Mittuniversitetet.

De förväntade resultaten kan antingen betraktas utifrån ett kortsiktigt eller långsiktigt perspektiv. De kortsiktiga resultaten, dvs. i direkt anslutning till projektets genomförande, sker i samklang med projektets syfte och innebär således att projektet kommer att kunna beskriva och analysera befintliga integrationsprocesser. Med ett sådant underlag blir det därutöver möjligt för forskargruppen att, tillsammans med kommunen, företag och föreningsliv verka för att framgångsrika integrationsprocesser kan utvecklas. Det arbetet kommer också att ligga till grund för att analysera hur bostadsområdet som helhet kan utvecklas med beaktande av de fyra hållbarhetskategorierna. Mer konkret kan sådana resultat innebära att arbetssätt och aktiviteter kan genomföras som har stöd i forskning från liknande fall samt att hänsyn tas till erfarenheter från de som faktiskt berörs av frågan, dvs. de boende och närboende. En behovsdriven ansats av denna karaktär genom ambitionen att analysera utvecklingsmöjligheter för området kan resultera i viktig kunskap för bostadsbolag, kommun och andra aktörer oavsett om det är utvecklandet av

odlingslotter, studiecirkelar eller idrottsanläggningar som efterfrågas av målgruppen. På så vis kan såväl områdets attraktivitet stärkas som att skapa större förnöjsamhet hos befintliga boende.

De långsiktiga resultaten är till stor del beroende av hur de aktörer som gemensamt utformar integrationsfrämjande åtgärder agerar. Om vunna kunskaper och förslag på åtgärder från projekt sammanställs, och mot bakgrund av att projektet bedrivs gemensamt med flera ingående aktörer, stärks också möjligheterna att en långsiktigt lyckad implementering kan genomföras. I projektet betonas också den tillkommande nytta som projektet kan generera genom att följa upp och analysera innovativa sätt att utveckla hållbar kompetensförsörjning genom att tillvarata den outnyttjade kompetens som utrikesfödda och andra som står utanför arbetsmarknaden utgör. Genom att sprida best practice och bakomliggande framgångsmekanismer skulle Timrå kommun kunna göra sig känd som en nationell förebild inom de områden som täcks in av denna studie.

6. Litteratur

Andersson, R. (2016). Flyktingmottagandets geografi - en flernivåanalys av integrationsutfallet för tio årskohorter av invandrare från Somalia, Irak och Orin. In: Andersson, R., Bengtsson, B., & Myrberg, G. (Eds) *Mångfaldens dilemma - Boendesegregation och områdespolitik*. Malmö: Gleerups.

Bevelander, P., Carlson, B. & Rojas, M. (1997). *I krusbärsländets storstäder - Om invandrarna i Stockholm, Götorg och Malmö*. Stockholm: SNS.

Garcés-Masareñas, B. & Penninx, R. (Eds) (2016). *Integration processes and policies in europe: contexts, levels and actors*. 1st ed. 2016. Cham: Springer.

Kölegård Stjärne, M., Fritzell, J., Brännström, L., Estrada, F. & Nilsson, A. (2007). Boendesegregationens utveckling och konsekvenser. *Socialvetenskaplig Tidskrift*, 14(2-3).

7. Planerade aktiviteter, tidplan och kostnader

Aktivitet	Start	Slut	Kostnad SEK
Litteraturstudie	Ht 2019	Ht 2020	100 000 kr (inga omkostnader)
Kartlägga, analysera och delta i integrationsprocesser	Ht 2019	Ht 2021	300 000 kr (varav 25 000 kr utgör omkostnader)
Analysera utvecklingsmöjligheter för området och andra områden i kommunen	Vt 2020	Vt 2022	205 000 kr (varav 15 000 kr utgör omkostnader)
Följa och analysera Timrå kommuns projekt "1000 möten"	Ht 2019	Ht 2021	245 000 kr (varav 15 000 kr utgör omkostnader)
Summa			850 000 kr

8. Undertecknande

Undertecknad enligt § 10 i Personuppgiftslagen (PUL, 1998:204), att de personuppgifter om undertecknad som har lämnats in ansökan, får behandlas på sådant sätt och i sådan omfattning som är nödvändig för hantering av ärendet (registrering i diarium o. likn.) och enligt § 34 PUL att de publiceras på Internet i information om förstudien.

Sundsvall 190909		Gustav Lidén
Plats och datum	Förstudieledarens underskrift	Namnförtydligande